

Excursie Op zoek naar het melodieuze gezang van een onopvallend vogeltje

In een fietstunnel luisteren naar de

Met een beetje moeite kun je rond deze tijd nachtegelen horen in de stad. Niet op romantische plekken, wel wel bij een fietstunnel onder het spoor richting Haarlem. Nachtégalen proberen daar treingeraas te overstemmen. Mee op excursie.

RICHARD MOOYMAN

Bij de kantine van volkstuinpark De Bretten in Nieuw-West verzamelen zich gisteravond de deelnemers aan de eerste van drie nachtegelenexcursies deze week. Het leek bioloog Sjon Klaaijzen en verhalenverteller Anne van Delft een leuk idee om in Amsterdam de beroemde nachtegelenzang te laten horen. Ze moesten 75 belangstellenden tellen, want per keer kunnen maar twintig deelnemers mee.

De Lange Bretten langs het spoor lijkt niet de meest voor de hand liggende plaats om naar nachtegelen te zoeken. Een vogel die is omgeven met zo veel romantiek, verwacht je eerder bij een bankje met een verliefd stel in het Vondelpark. Maar niets is minder waar.

De nachtegaal kiest voor de rafelranden van Amsterdam. Ruige stadswildernis met stekelig struikgewas, het liefst met brandnetels. Trein- en autolawaai geen bezwaar. Verliefde stelletjes gaan voor een romantisch avondje ergens anders heen.

Het wordt een spannende excursie. Het is niet zeker dat we de nachtegaal gaan horen, waarschuwt Klaaijzen. Er broeden in deze buurt zo'n vijftien koppeltjes, maar ze zijn schuw. De kans dat ze zich laten zien is bijna nul. Een nachtegaal is een zeer onopvallende vogel. Maar

die onzichtbaarheid maakt geheimzinnig, zeker in combinatie met die melodieuze zang die figureert in veel sprookjes en verhalen.

De meeste deelnemers aan de excursie hebben nog nooit een nachtegaal gehoord. Klaaijzen wijst op de liedjes van fitssen en merels, maar de zang van nachtegelen blijft uit. "Pas tegen zonsopgang voelen ze zich happy," zegt de bioloog, die zijn stem moet verheffen om bo-

'Pas tegen zonsopgang voelen ze zich happy'

ven het lawaai van auto's en treinen uit te komen.

Klaaijzen komt uit de buurt van Nijmegen, maar daar zijn bijna geen nachtegelen meer. Er broeden nog zo'n zeventienduizend paar in Nederland; de soort staat op de lijst van bedreigde vogels.

De deelnemers zijn verbaasd te horen dat de nachtegaal in het najaar helemaal naar Afrika vliegt, om in de lente weer naar dit stukje Amsterdam te komen. Ja, speciaal naar dit gebied langs de spoorlijn, met op de achtergrond de afvalverbrandingsovens van het Westelijk Havengebied.

Het is hier voor de nachtegaal lekkerland, zegt de bioloog. Er zijn meer dan genoeg insecten om te eten.

Er fluit en piept van alles, maar de vogel waar het om draait, zwijgt hardnekkig. "De zang van een merel is ook prachtig," zegt Klaaijzen.

Rond half tien meldt hij dat 'dit wel de tijd is waarop ze iets moeten gaan presteren'. De duisternis valt, andere vogels zijn gestopt met zingen. Maar net voor de teleurstelling kan toeslaan, wordt er bij het fietstunneltje een nachtegaal gemeld.

Met versnelde pas gaat de groep op de diepe, melodieuze zang af. Dit is waarvoor ze zijn gekomen. Aan de andere kant van de tunnel begint ook een nachtegaal, en nog een. Een aantal excursiegangers maakt het zich gemakkelijk in de tunnel; hier is het nachtegalenconcert versterkt en in stereo hoorbaar. De vogels trekken zich niets aan van langsdenderende treinen.

Anne van Delft sluit de excursie af met verhalen die ze vertelt bij kaarslicht op het volkstuinpark. Over nachtegelen, maanverlichte nachten en de liefde natuurlijk. Het was geweldig, zeggen veel deelnemers.

"Morgen ga ik weer naar dat tunneltje," zegt een man.

De nachtegaal kiest voor de rafelranden van Amsterdam, zoals de Lange Bretten